

En er is een derde grond waarop onze omgang een zaak is van ethische vraagstelling.

Als christen toch hebben wij de roeping elkander te dienen. Elkander te dienen ook daardoor, dat we, door het contact dat wij hebben, elkaanders persoonlijkheid opbouwen, elkaanders zwakheden niet slechts dragen maar ook ontzien. Daarnaast elkaanders fouten, niet zooals zoo dikwijls gebeurt uit te buiten in eigen belang, maar te verbeteren; wij moeten elkander opbouwen in de liefde.

En daarom komt de vraag naar voren: wat doen wij door den omgang met elkander vóór elkander?

Dat ook deze vraag er een is van groote betekenis voor onze zedelijke levenshouding zal wel niemand ontkennen.

Maar dat hiermede tegelijkertijd is aangegeven hoe moeilijk een waarlijk christelijke omgang is, moet ook al dadelijk duidelijk zijn. Immers, onze omgang moet daarop gericht zijn dat wij elkander niet noodeloos pijn doen en toch elkander opbouwen; dat wij elkander ontzien en toch elkander durven raken in het diepste van het bestaan; dat wij elkaanders zwakheden kennen en toch die zwakheden niet uitbuiten in het belang van het eigen ik; dat we eerlijk blijven voor God en mensen en dat we toch ook zoeken datgene wat liefelijk is, datgene wat wel luidt; dat wij elkaanders zonden bedekken en dat wij toch elkaanders zonden noemen.

Hier grijpt uit den aard der zaak de doelstelling van onzen omgang en de wijze waarop wij de middelen van den omgang gebruiken direct in in de persoonlijke verhouding tegenover den medemens.

Maar desondanks, of liever gezegd juist daarom staan wij hier voor een vraag van echt ethisch karakter.

En tenslotte: in onzen omgang met onze medemenschen ontdekken wij zoo menigmaal de fouten om den eenen mensch ten koste van den anderen mensch te dienen, althans te dienen in schijn.

Die eene mensch dat is zeer dikwijls het eigen ik.

Maar daarop doelen wij nu niet. Dat valt voornamelijk onder 't eerste en tweede punt dat wij noemden.

Hoe dikwijls zijn we niet in staat om door een enkel woord, soms door een enkel gebaar, ja door een simpele gelaatsuitdrukking iemand een wenk te geven, een indruk te vestigen, een vermoeden op te wekken waardoor de eene mensch met wien wij omgaan wordt getroffen en de andere mensch een belangrijke „hint“ krijgt.

Ook deze quaestie valt onder de moeilijke problemen betreffende den omgang van menschen, van christenen met elkander. En onmiddellijk daarbij sluit zich aan de vraag van de „groepsvorming“, juist misschien van de vorming van „kongsies“, van „klikjes“, waardoor een gemeenschappelijke doelstelling ontstaat die slechts gerealiseerd kan worden ten koste van de waarheid in den omgang met geheele groepen van andere personen.

Wij meenen niet te veel gezegd te hebben, toen wij oordeelden, dat bij de quaesties betreffende onzen omgang de vraagstukken van ons zedelijk leven rechtstreeks betrokken zijn.

J. W.

UIT DE SCHRIFT

Gegeven, dat Hij openbaar zou worden.

Dezen heeft God opgewekt ten derden dage, en gegeven, dat Hij openbaar zou worden. Handelingen 10: 40.

Nadat de Heere voor Christus de poorten des doods en des graf had ontsloten, heeft de Vader Hem gegeven, d.i. alle wegen en omstandigheden zóó beschikt, dat Hij in Zijn glorievolle verrijzenis steeds meer openbaar werd. De onwettelijke zekerheid der opstanding werd daardoor aan de discipelen al rijker en heerlijker geloofd.

Het woord van Petrus tot Cornelius werpt een treffend licht op de verschijningen van Christus na Zijn opstanding. Deze staan niet los naast elkaar, maar vormen een opklimmende reeks.

Mattheüs zegt, dat de vrouwen naar het graf gingen, als het begon te lichten. En Markus, dat zij tot het graf kwamen, als de zon opging. Dit stelt ons het „openbaar worden“ van Christus in een liefelijk symbool voor oogen. Het licht, dat begon te stralen werd al helderder en schooner. De zon, die opging, klom steeds hoger, zoodat haar glans al verder en al rijker werd gezien. Zoo is het nu ook bij de verschijningen. Door de openbaringen aan afzonderlijke personen (Maria Magdalena, de vrouwen, Petrus, de Emmaüs-gangers) betoont Hij zich den goeden Herder, die Zijn verstrooide schapen, den een na den ander, opzoekt en nagaat, om ze weer bijeen te vergaderen. Daarom, zoo is de avondverschijning,

waarbij zij allen, behalve Thomas, tegenwoordig zijn, de kroon van al de openbaringen op den eersten Paaschdag. Toen de zon in de natuur, die 's morgens over het geopende graf opging, weer ondergegaan was, scheen de „Paaschzon“ in den discipelenkring in haar volle kracht. Bij deze verschijning openbaart de Opgestane zich den Koning Zijner Kerk, als Hij Zijn discipelen herstelt in hun apostelschap. „Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden“, Johannes 20: 21. Zij worden geroepen te bouwen op het fundament, door Hem gelegd. En Hij verleent hun ook de kracht om deze taak te vervullen, als Hij ze de gave des Heiligen Geestes mededeelt, Johannes 20: 22.

Christus toonde zich aan hen op steeds duidelijker wijze. „Ziet mijn handen en mijn voeten, want Ik ben het zelf“, zoo sprak Hij, Lukas 24: 39. Herhaaldelijk heeft Hij met Zijn discipelen getogen en gedronken, om hen toch maar van de realiteit Zijner verrijzenis te verzekeren.

Hoe liefdevol buigt de Verrezenen zich tot de Zijnen neer! Toch heeft het uitwendig zichtbare bewijs, de lichamelijke aanschouwing van den Christus, aan de discipelen de volle Paaschvreugde niet bereid. Deze wordt eerst hun deel, als Hij hun verstand opent voor de Schriften, zoodat zij den Christus als den Gekruisigde en Opgestane in het getuigenis van Mozes en de Profeten leeren erkennen.

Al de verschijningen toonen ons éénzelfde gedachte, n.l. dat de Verrezenen Zelf de Leidsman is tot het geloof aan Zijn opstanding. Hij verwekte dat geloof bij hen door de Schrift voor hun verstand en hun verstand voor de Schrift te openen. Alleen het geestelijk bewijs der Heilige Schrift bood den discipelen volle zekerheid omtrent de waarachtigheid van Christus' opstanding.

Wij staan dus niet ten achter bij de eerste discipelen, die door Jezus zelf zijn vergaderd. Al de Apostelen en Evangelisten hebben eenstemmig het getuigenis van Christus tot ons gebracht. Wat zij ons verkondigen, dat hebben zij met de oogen gezien en met de ooren gehoord en met de handen getast. Het heeft Gode behaagd, ons het getuigenis van menschen te geven ten aanzien van Zijn Zoon Jezus Christus. En dat niet van twee of drie, waarin reeds alle woord zou bestaan, maar van twaalf Apostelen en van vier Evangelisten, die hun getuigenis onder de leiding des Heiligen Geestes ons overleveren.

De verschijningen in Jeruzalem dragen nog maar een voorloopig karakter. De opgestane Heiland heeft Zijn discipelen naar Galilea bescheiden. Daar zou de plaats zijn der schoonste openbaring. Ze zijn dan ook daarheen gegaan. In den weg der gehoorzaamheid aan 's Heeren Woord mogen de geloovigen nog steeds de toenemende openbaring van Christus' heerlijkheid verwachten.

Aan de zee van Tiberias wordt Petrus in aller tegenwoordigheid in het apostelschap hersteld en geeft de Heer tevens aan hen duidelijke aanwijzing omtrent hun apostolische bediening.

Deze verschijning draagt een symbolisch en profetisch karakter.

Op zinnebeeldige wijze aanschouwen zij daar het historische verloop hunner bediening. Ook hen zouden de Joden, evenals zij dat Christus zelf gedaan hebben, tegenstaan en verwerpen. Daarom zouden zij het net des Woords aan de andere zijde uitwerpen. De Evangelieprediking onder de Heidenen zou overvloedige en kostelijke vrucht dragen.

Ook wordt hun duidelijk getoond, de veranderde betrekking van Christus tot de Zijnen. Tot nu toe hadden zij lichamelijken omgang met Hem. Vroeger was Hij met hen in het schip. Nu niet meer. Terwijl zij arbeiden op de woelige zee, beeld van dit tijdelijke en vergankelijke leven, staat Christus op den vasten oever, symbool der hemelsche wereld. Van den troon der heerlijkheid bestuurt en kroont Hij van nu aan hun werk.

Zou Hij niet meer als voorheen lichamenlijk met hen omgaan, toch is Hij niet verre van hen. Hij blijft hen steeds dicht nabij, zoodat Hij, ofschoon op geestelijke wijze, een zeer nauwe gemeenschap met hen oefenen zal. Aan deze gemeenschap gevoelt hun zwakte, zoowel als Zijn liefde steeds behoefte.

Johannes en Petrus zijn kennelijk de beide hoofdpersonen dezer verschijning. Evenwel geldt zij ook voor al de anderen.

Al heerlijker openbaart Christus zich aan de Zijnen. Op bijzonder majesteitelijke wijze verschijnt Hij op den berg van Galilea aan meer dan 500 broederen tegelijk. „Als zij Hem zagen, baden zij Hem aan. En Jezus bij hen komende, sprak: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Gaat dan heen, maakt alle volken tot Mijn discipelen“. Mattheüs 28: 17-19.

En hoe troostrijk klinkt Zijn laatste belofte: „Zie, Ik ben met ulieden tot de voleinding der wereld“. (vs 20).

Zoo heeft God Christus, dien Hij als de Borg voor zondaren overgaf tot het allervreestelijkste lijden, na de opstanding gegeven, in al rijker grootheid en heerlijkheid aan de Zijnen geopenbaard te worden.

Moge ook uw ziel daarvan ervaring ontvangen, nu in 't midden der gemeente de verschijningen

des Heeren weer de stof der bespreking en overweging zijn.

Zij het uw gebed, dat de Heere door Zijn Heiligen Geest moge geven, dat Christus ook door uw woord en wandel in uw omgeving openbaar moge worden.

En verzuim toch de gelegenheden niet, die God u daartoe dagelijks schenkt.

J. P. T.

KERKELUK LEVEN

„Loopen“.

Men heeft mij reeds verscheiden malen gevraagd, hier eens iets te zeggen over het „loopen“, d.w.z. het „naloopen“ van één bepaalden predikant in gemeenten, waar meer dan één dienaar des Woords geroepen is, en de roeping opvolgde.

Het is eigenlijk na dit laatste zinnetje al dadelijk niet meer mogelijk, dit „loopen“ in bescherming te nemen. Wie naar een plaats met meer dan één predikant beroepen wordt, krijgt in den beroepsbrief de verzekering, dat de gemeente hem roept, en dat zij hoopt, dat hij in haar stem de stem van God zelf moge opmerken. De gemeente, — niet een fragment van haar. Noch een reeds gevormd, noch een mogelijk te vormen fragment.

Wat komt er van den ernst der beroeping terecht, indien de gemeente dezen beroepsbrief laat schrijven, de intrée van den predikant omringt met bidden en danken, en dan verder eens probeert, hoe het met den man gaat, om dan naar hem toe te loopen, als hij haar behaagt, doch van hem weg te loopen, als er iemand is of iemand komt, die haar meer behaagt of die een mooie stem heeft, of een bepaalde voordracht, of een mooien zegtrant, of iets anders dat „mooi“ is? Wie het „loopen“ verdedigt, moet eigenlijk een anderen beroepsbrief, een ander bevestigingsformulier, een andere intrée-gewoonte beginnen te vragen. En andere gebeden en dankzeggingen bij de intrée.

Er komt iets bij. De kerk van Christus is iets anders dan een wereldsche instelling. Zij leeft niet van het systeem van geven-en-nemen. Zij sluit niet een dominee geen contract. Want zij is verbondsgemeenschap. Zij is slechts verstaanbaar tegen den achtergrond der theocratie, gelijk deze onder Israël bestond en haar wezenlijke konstitutieve krachten en bindingen ziet voortbestaan in de kerk van het Nieuwe Testament. In zulk een theocratische verbondsgemeenschap nu geldt eenzijdig de bepaling, „dat de ambten altijd onderscheiden blijven“, doch de andere, dat zij nooit gescheiden zijn. En de derde, dat het ééne ambt niet over het andere heerschen mag, doch het andere dan ook evenmin over het ééne heerschen, laat staan daarop trappen mag. En wat is dat meestal domme ge-loop nu anders dan trappen op het ambt van iemand, die met veel stichtelijkheid in een bepaalde kerk is ingehaald? Zeker, de dienaar des Woords heeft zijn bepaalde ambt, en dat mag nooit tot dominatie verleiden, want dan wordt het tot een karikatuur. De grenzen van zijn ambt zijn nooit te leggen door roef, gepleegd jegens het ambt aller geloovigen. Vandaar, dat hij zijnerzijds nooit hiërarchisch over de dragers van dat ambt der geloovigen heerschen mag. Zij hebben hun vrijheid, hun echte, calvinistische vrijheid. Maar omdat deze vrijheid in een theocratische gemeenschap wordt genoten, daarom slaat ze onmiddellijk om in binding. Zelfbinding. De dragers van het ambt aller geloovigen zijn vrij van alle hiërarchie; dat betekent: de keerzijde van die vrijheid is de binding aan het gezag van het ambt, dat speciaal dienstdoet in de kerk verricht, in casu het ambt van dienaar des Woords. Zou hij op het ambt der geloovigen trappen, dan komt er een wraakgeschrei! Het kome! Maar als er Zondag aan Zondag honderden dragers van het ambt der geloovigen trappen op het ambt van den dienaar des Woords, dan komt er geen wraakgeschrei. Men kijkt soms verbaasd, als er iemand iets over zegt. Maar de grenzen van het ambt der geloovigen worden door God nooit uitgelegd zóó, dat die uit-legging der grenzen roef zou beteekenen aan het speciale ambt in de kerk. Noch aan dat der diakenen, noch aan dat der ouderlingen, noch aan dat der dienaren des Woords. Weigert een behoefte gemeentelid een bepaalden diaken te ontvangen, dan wordt dat lid soms kerkelijk behandeld. Gebeurt hetzelfde een ouderling, dan beweegt zich gansch de kerkeraad. Maar laat men een predikant staan in een van zijn voornaamste, ja, in zijn eigenlijkste ambtspractatie, dan beweegt zich niemand en niets. Men denkt, dat er veel zegen valt in de gemeente. Zegen, och arme.

Ja, over dien „zegen“ moeten we nog iets zeggen in een derde opmerking. Meestal maken de menschen zich wijs, dat zij bij een bepaalden dominee zoo veel „zegen“ hebben. Natuurlijk betreed ik hier een moeilijk terrein, want de menschen lezen vaak meer „in“ een artikel, dan er in staat. Maar met de noodige waarschuwingen tegen dit en dat, ring, dat heere, een vele „zegen“ op „preken“, zo „voorkeert“, „voorden“, „maar aan“, „len, waarin“, „voor een“, „voudig non“, „mooi“ „pre“, „want het n“, „loopen van“, „het oordeel“, „ken. En hie“, „merking in“, „Wat heeft“, „zegen“? „W“, „De massa“, „Zij heeft n“, „de bedroev“, „wijzen als“, „toeloop, di“, „denk hier“, „KAN gevel“, „van zijn pre“, „(maar dan“, „van die ge“, „reformeer“, „den i h o m“, „meeste na“, „éénen uive“, „stem, de z“, „gen, niema“, „te ontkenn“, „dat een ge“, „daar d o o“, „vraag in“, „Het is er v“, „het accent“, „die het sp“, „vân datge“, „onderse“, „den toone“, „dist voor H“, „lijke spreke“, „meensch“, „speler, de“, „daareven“, „speciaal k“, „wereldgeli“, „het Woo“, „van den g“, „onderschei“, „Hier kom“, „stadsmeens“, „dörpsmens“, „predikant“, „dames en“, „heeten wil“, „Mogen zij“, „heusch een“, „zegen, ont“, „dörpsmens“, „De uitkom“, „land de st“, „De verhou“, „stadsmeens“, „het Woo“, „dictie van“, „gonnen me“, „Heelemaal“, „is geschree“, „redenaars“, „Tenslotte“, „de instinct“, „onttrekt e“, „de spanne“, „rede. Me“, „predikant“, „een ander“, „dat er geen“, „rustige o v“, „bezwaren“, „worden!“ „meer) ze i“, „bandigheic“, „„voorkeur“, „wilde, daa“, „en ook zie“, „naar binn“, „van het c“, „van den c“, „trapt men“, „vigen. He“, „onmacht“, „en leeghe“, „d.w.z. ve“, „zocht, de“, „den kant“, „Laat me“, „lijkheid“, „lijk bij c“, „ciaals h“, „heeft, l“, „plegen,“, „chisati“, „sen vo“, „basis d